

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2025 [New Course]
Advance Statistics - 3(Elective)

Time: 2:30 Hours

Marks:70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (A) ઋણ દ્રીપદી વિતરણની વ્યાખ્યા આપી તેના ગુણધર્મો જણાવો. (૧૦)
 (B) કોઈ માણસ કોઈ પણ પ્રયત્નમાં તેનું લક્ષ્ય મળવાની સંભાવના $2/3$ છે. તો તે 9 માં પ્રયત્નમાં 4 વાર લક્ષ્ય મળવાની સંભાવના શોધો. (૧૦)

અથવા

- પ્રશ્ન-૧ (A) ગુણોત્તર વિતરણની વ્યાખ્યા આપી તેના ગુણધર્મો જણાવો. (૧૦)
 (B) કોઈ માણસ કોઈપણ પ્રયત્નમાં તેનું લક્ષ્ય મળવાની સંભાવના 0.7 છે. તો તે ચોથા પ્રયત્નમાં પ્રથમવાર લક્ષ્ય મળવાની સંભાવના શોધો. (૧૦)

- પ્રશ્ન-૨ (A) અતી ગુણોત્તર વિતરણની વ્યાખ્યા આપી તેના ગુણધર્મો જણાવો. (૧૦)
 (B) એક વાસણમાં 7 લાલ અને 4 સફેદ દડાઓ છે. 3 દડાઓ એક પછી એક લેતાં તેમાંથી (i) 2 દડાઓ લાલ અને 1 દડાઓ સફેદ (ii) બધા લાલ હોવાની સંભાવના શોધો. (૧૦)

અથવા

- પ્રશ્ન-૨ (A) પ્રમાણ્ય વિતરણના ગુણધર્મો જણાવો. (૧૦)
 (B) એક પ્રમાણ્ય વિતરણ 69% કિંમતો 45થી વધુ છે. અને 92% કિંમતો 64થી ઓછી છે. તો પ્રમાણ્ય વિતરણના પ્રચલો શોધો. (૧૦)

- પ્રશ્ન-૩ નીચેની માહિતી માટે $\bar{X}$ અને R આલેખો દોરો અને તમારું મંતવ્ય જણાવો. (૧૫)

નિદર્શનો ક્રમ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$\bar{X}$	12.8	13.1	13.5	12.9	13.2	14.1	12.1	15.5	13.9	14.2
R	2.1	3.1	3.9	2.1	1.9	3.0	2.5	2.8	2.5	2.0

(n=5 માટે $A_2=0.577$, $D_3=0$, $D_4=2.115$)

અથવા

- પ્રશ્ન-૩ ટ્રેકનોધ લખો.

(1) સાનુક્રમનો સિધ્ધાંત

(2) ગુણવત્તામાં ચલન

(3) P-આલેખ

- પ્રશ્ન-૪ (A) એક નિદર્શ યોજના (100, 20, 1) $p'_1 = 0.02$ હોય ત્યારે જથ્થો સ્વીકારવાની સંભાવના શોધો. (૦૭)
 (B) એક નિદર્શ યોજના (1000, 100, 1) $AQL = 0.02$ અને $LTPD = 0.05$ હોય ત્યારે ઉત્પાદકનું જોખમ અને ગ્રાહકનું જોખમ શોધો. (૦૮)

અથવા

- પ્રશ્ન-૪ સમજૂતી આપો :

(1) એક નિદર્શ યોજના

(2) ઉત્પાદકનું જોખમ અને ગ્રાહકનું જોખમ

(3) A. O. Q. વક્ર

ENGLISH VERSION

- Que.1 (A) Define Negative Binomial Distribution and give its properties. (10)
(B) The Probability that a person can hit a target in any trial is $\frac{2}{3}$ Find that he will hit the target fourth time at the ninth trial. (10)

OR

- Que.1 (A) Define Geometric Distribution and give its properties. (10)
(B) The probability that a person can hit a target in any trial is 0.7. Find the probability that he will hit the target for the first time at 4th trial. (10)
- Que.2 (A) Define Hyper Geometric Distribution and give its properties. (10)
(B) There are total 7 red and 4 white balls in an urn. 3 balls are taken from it one after the other. Find probability that (i) 2 balls are red and 1 ball is white. (ii) all balls are Red. (10)

OR

- Que.2 (A) Write Properties of Normal Distribution. (10)
(B) In a normal distribution 69% of the observation are more than 45 and 92% are less than 64 find the parameters of the normal distribution. (10)
- Que.3 Draw $\bar{X}$ and R Charts for the following data and state your conclusions. (15)

Sample No.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$\bar{X}$	12.8	13.1	13.5	12.9	13.2	14.1	12.1	15.5	13.9	14.2
R	2.1	3.1	3.9	2.1	1.9	3.0	2.5	2.8	2.5	2.0

(n=5, $A_2=0.577$, $D_3=0$, $D_4=2.115$)

OR

- Que.3 Write short notes on:
(1) Theory of runs (2) Variations in quality (3) P-chart
- Que.4 (A) For a single sampling plan (100, 20, 1) $p'_1 = 0.02$ find probability of accepting the lot. (07)
(B) For a single sampling plan (1000, 100, 1) find producer's risk and consumer's risk if $AQL = 0.02$ and $LTPD = 0.05$. (08)

OR

- Que.4 Explain: (15)
(1) Single sampling plan
(2) Producer's risk and consumer's risk
(3) A. O. Q. curve.
